

Nederlandse tekst (artikel 63 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 59.452 van 30 april 1996

A. 60.805/III-19.644

In zake : **SWARTENBROEKX** Marie-Anne,
IJzerenkruisstraat 52, bus 15
1000 Brussel,

tegen :

de Belgische Staat,
vertegenwoordigd door de Minister
van Justitie,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, IIIe KAMER,

Gezien het op 14 november 1994 ingediende
verzoekschrift, waarbij Marie-Anne SWARTENBROEKX de
nietigverklaring vordert van :

"1°) de beslissing van de heer Melchior WATHELET,
Minister van Justitie, volgens welke zij niet voldoet
aan de wettelijke voorwaarden voor benoeming tot een
ambt bij de magistratuur, daar zij haar diploma van
licentiaat in de rechten eerst op 9 september 1993
heeft behaald en zij, naar de verwerende partij
beweert, voordien geen juridisch ambt heeft bekleed;

2°) de beslissing, door de Minister van Justitie bij
wijze van gevolg genomen, om de zaak niet aanhangig
te maken bij één van de adviescomités, ingesteld
overeenkomstig artikel 259ter van het Gerechtelijk
Wetboek;

3°) de beslissing om bepaalde ambten opnieuw open te verklaren, inzonderheid dat van substituut-arbeidsauditeur bij de arbeidsrechtbank te Bergen, waarnaar verzoekster regelmatig gesolliciteerd had en waarvoor zij ofwel de enige gegadigde was, ofwel waarvoor het aantal gegadigden kleiner was dan of gelijk was aan het aantal toe te wijzen ambten";

Gelet op arrest nr. 52.495 van 24 maart 1995, waarbij de vordering tot schorsing van de bestreden handelingen wordt afgewezen;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van mevrouw DAURMONT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 6 december 1995, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 5 februari 1996, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 8 maart 1996;

Gehoord het verslag van de heer MESSINNE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DETRY, advocaat, die voor verzoekster verschijnt, en van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevrouw DAURMONT, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat verzoekster, die op 24 december 1952 geboren is en in juni 1975 met grote onderscheiding een licentiaatsdiploma wijsbegeerte en letteren heeft behaald, achtereenvolgens heeft gewerkt als opsteller bij het ministerie van Justitie van januari tot maart 1977, als bediende bij de vereniging zonder winstoogmerk "Comité médico-social pour la santé des immigrés" van mei 1978 tot juni 1980 en bij de vereniging zonder winstoogmerk "Information Diffusion Immigrés" van mei tot september 1982, als adjunct-inspecteur bij de sociale inspectie van het ministerie van Sociale Voorzorg van oktober 1982 tot januari 1989 en dat zij sedert februari 1989 inspecteur is bij het Fonds voor Arbeidsongevallen, waar haar van 1 maart tot 30 november 1994 verlof is verleend om haar in staat te stellen om voor rekening van de Franse Gemeenschap bij het "Centre d'études et de recherches pluridisciplinaires en droit, économie et sociologie" van de "Université libre de Bruxelles" een onderzoek te doen naar de sociale en fiscale status van de kunstenaars; dat zij parallel met haar beroepswerkzaamheden buiten de normale college-uren een studie is begonnen, waardoor zij in 1987 met grote onderscheiding haar kandidatuur in de rechten en in 1993 met grote onderscheiding haar licentiaat in de rechten heeft kunnen behalen; dat zij voorts in maart 1994 geslaagd is voor het examen inzake beroepsbekwaamheid voor het uitoefenen van een gerechtelijk ambt, bepaald bij artikel 259bis van het Gerechtelijk Wetboek;

Overwegende dat verzoekster op 25 juli 1994 heeft gesolliciteerd naar het ambt van substituut-arbeidsauditeur te Bergen, van rechter in de rechtbank

van eerste aanleg te Brussel en van substituut-procureur des Konings te Brussel; op 2 augustus 1994 naar het ambt van substituut-arbeidsauditeur te Brussel; op 22 augustus 1994 naar het ambt van substituut-procureur des Konings te Brussel en op 26 augustus 1994 naar het ambt van rechter in de arbeidsrechtbank te Brussel, van rechter in de arbeidsrechtbank te Nijvel, van substituut-procureur des Koning te Brussel, van substituut-arbeidsauditeur te Brussel en van substituut-arbeidsauditeur te Charleroi; dat zij bij elk van die sollicitaties een attest heeft gevoegd van de personeelsdirecteur van het ministerie van Sociale Voorzorg, naar luid waarvan zij van 1 oktober 1982 tot 31 januari 1989 in dat ministerie een betrekking van adjunct-inspecteur bij de dienst Sociale Inspectie heeft bekleed waarvan de taken van juridische aard waren, namelijk het controleren of de werkgevers de op sociaal gebied bestaande wets- en verordeningsbepalingen toepassen, een attest van de adjunct-administrateur-generaal van het Fonds voor Arbeidsongevallen, naar luid waarvan zij "sedert 1 februari 1989 bij de instelling voltijds tewerkgesteld is als inspecteur" en "daar zowel in de inspectiedienst als in de juridische dienst een juridische functie heeft bekleed", en een attest van professor André NAYER, naar luid waarvan zij sedert 1 maart 1994 "als juriste" aan de voornoemde studie meewerkt;

Overwegende dat de Minister van Justitie op 12 september 1994 aan verzoekster het volgende heeft geschreven :

" Naar aanleiding van uw onderscheiden sollicitaties heb ik uw dossier onderzocht en heb ik vastgesteld dat u niet voldoet aan de wettelijke benoemingsvoorwaarden.
U heeft uw diploma van licentiaat in de rechten immers pas op 9 september 1993 behaald.
De ambten die u voorheen heeft bekleed, kunnen niet als juridische ambten worden beschouwd".

Overwegende dat, nadat verzoekster tegen die beslissing had geprotesteerd, de minister haar heeft bevestigd in een brief van 21 oktober 1994, en voorts heeft verklaard : "In het verslag namens de commissie van de justitie, uitgebracht door de heer CHEVALIER, heb ik immers verklaard dat het begrip 'juridisch ambt' slaat op een betrekking als jurist in een openbare of private dienst";

Overwegende ambtshalve, wat de derde bestreden handeling betreft, dat de aankondiging dat een betrekking vacant is een voorbereidende handeling is waarvan de regelmatigheid later kan worden betwist in het beroep tot nietigverklaring van een benoeming; dat het beroep, voor zover het verwijst naar "de beslissing om bepaalde ambten opnieuw open te verklaren", te vroeg komt en bijgevolg niet-ontvankelijk is;

Overwegende dat verzoekster een middel, het eerste van haar verzochtschrift, ontleent aan de schending van de artikelen 189 en volgende van het Gerechtelijk Wetboek, aan machtsoverschrijding, of zelfs machtsafwending, doordat die bepalingen "geenszins de verplichting inhouden dat de vereiste beroepservaring (namelijk het uitoefenen van een juridisch ambt in een openbare of private dienst) vóór het behalen van het diploma van licentiaat in de rechten wordt opgedaan", en een ander middel, het derde van haar verzochtschrift, ontleent aan de onbevoegdheid van de steller van de handeling, aan machtsoverschrijding, of zelfs machtsafwending, doordat de minister, om de onderscheiden sollicitaties van verzoekster af te wijzen, eigenmachtig heeft geoordeeld dat onder de uitdrukking 'juridisch ambt' alleen een betrekking van jurist diende te worden verstaan, wat volgens hem het bezit van een diploma van licentiaat in de rechten vooronderstelt, terwijl zulk een precisering niet in de wet voorkomt";

Overwegende, over de beide middelen samen, dat krachtens artikel 194 van het Gerechtelijk Wetboek, in zijn versie van 1991, die van kracht was toen de bestreden handelingen zijn uitgevaardigd, de gegadigde, om in een ambt van substituut-procureur des Konings of substituut-arbeidsauditeur te worden benoemd, houder diende te zijn van het diploma van doctor of licentiaat in de rechten en, als hij geslaagd was voor het examen inzake beroepsbekwaamheid, hetzij ten minste negen jaar "werkzaam moest zijn geweest aan de balie, een gerechtelijk ambt of het notarisambt hebben vervuld, of een academische of rechtswetenschappelijke functie hebben bekleed of een juridisch ambt hebben vervuld in een openbare of private dienst", hetzij aan andere voorwaarden voldoen; dat artikel 191 van hetzelfde wetboek die termijn op twaalf jaar brengt voor een benoeming tot het ambt van rechter in de rechtbank van eerste aanleg, in de rechtbank van koophandel of de arbeidsrechtbank;

Overwegende dat noch deze bepalingen, noch de parlementaire voorbereiding van de wet van 18 juli 1991 tot wijziging van de voorschriften van het Gerechtelijk Wetboek die betrekking hebben op de opleiding en de werving van magistraten, waarbij zij in het Gerechtelijk Wetboek zijn opgenomen, bepalen dat de "juridische ambten" na het behalen van het diploma van licentiaat of doctor in de rechten moeten worden uitgeoefend; dat aan de interpretatie van die teksten niets kan worden afgedaan door een, overigens weinig nauwkeurige, verklaring van de Minister van Justitie ter gelegenheid van de parlementaire voorbereiding van de wet van 1 december 1994, waarbij die teksten alleen op het stuk van de termijnen zijn gewijzigd;

Overwegende voorts dat verzoekster door de voormelde attesten bewijst dat zij sedert 1 oktober 1982

juridische ambten in openbare diensten uitoefent; dat toen zij naar de ambten van substituut-procureur des Konings en substituut-arbeidsauditeur heeft gesolliciteerd, zij dan ook voldeed aan de voorwaarde van tijdsduur, namelijk "ten minste negen jaar", gesteld in artikel 194, § 2, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek; dat de middelen wat dat betreft gegrond zijn, maar dat zij niet voldeed aan de voorwaarde van tijdsduur, namelijk "ten minste twaalf jaar", die in artikel 191, § 2, 3°, van hetzelfde wetboek is gesteld voor een benoeming tot rechter in de rechtbank van eerste aanleg, de arbeidsrechtbank of de rechtbank van koophandel;

Overwegende dat er geen grond bestaat om de overige middelen van het verzoekschrift te onderzoeken, daar zij niet tot een ruimere nietigverklaring van de bestreden handelingen kunnen leiden,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden :

- 1°) de beslissing van 12 september 1993 van de Minister van Justitie voor zover daarin geoordeeld wordt dat verzoekster toen niet voldeed aan de voorwaarden om tot substituut-procureur des Konings of substituut-arbeidsauditeur te worden benoemd;
- 2°) de daaropvolgende beslissing van de Minister van Justitie om de zaak niet aanhangig te maken bij één van de adviescomités, ingesteld bij artikel 259ter van het Gerechtelijk Wetboek;

Artikel 2.

Het meer gevorderde wordt verworpen.

Artikel 3.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op dertig april 1900 zesennegentig door :

Mevr. THOMAS,	staatsraad, wnd. voorzitter,
de HH. MESSINNE,	staatsraad,
BOUCQUEY,	staatsraad,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

M.-Cl. HONDERMARCQ.

M.-L. THOMAS.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.